

AS-7518

Seat No. _____

M. A. (Part-II) (Non CBCS) Examination

March/April – 2016

Sanskrit : Paper - IX

(Puranas)

૧ ભાગવતપુરાણમ્ (૧૦/૧/૩૩) ૨ વિષ્ણુપુરાણમ્ (૧/૧/૧૦)

૩ માર્કણ્ડેયપુરાણમ્ (૭૮-૯૦) ૪ મત્સ્યપુરાણમ્ (૧-૫૩)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બેનો અનુવાદ કરો અને વિગતવાર સમજાવો. ૧૦

1 (a) Translate any two of the following and explain elaborately. 10

(૧) હેમન્તે પ્રથમે માસિ નન્દવ્રજકુમારિકાઃ।

ચેરુર્હવિષ્યં ભુજ્જાનાઃ કાત્યાયનન્યર્ચનવ્રતમ્॥ (૧૦-૨૨-૧)

(૨) નન્દસ્યાત્મજ ઉત્પન્ને જાતાહલાયો મહામનાઃ।

આહૂય વિપ્રાન્ વેદજ્ઞાન્ સ્નાતઃ શુચિરલકૃતઃ॥ (૧૦-૫-૧)

(૩) નિશમ્યગીતં તદનન્ગવર્ધનં

વ્રજસ્ત્રિયઃ કૃષ્ણગૃહીતમાનસાઃ।

આજમુરન્યોન્યમલક્ષિતોદ્યનાઃ

સ યત્ર કાન્તો જવલોકકુણ્ડલાઃ॥ (૧૦-૨૯-૪)

(૪) આયુઃ શ્રિયં યશો ધર્મ લોકાનાશિષ એવ ચ।

હન્તિ શ્રેયાંસિ સર્વાણિ પુંસો મહદતિક્રમઃ॥ (૧૦-૪-૪૬)

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિષય પર વિસ્તૃત નોંધ લખો : ૧૦

(b) Write a detailed note on any one of the following : 10

(૧) શ્રીકૃષ્ણપ્રાદુર્ભાવપ્રસન્ન।

(૨) રાસપંચાધ્યાયી।

૨ માર્કણ્ડેયપુરાણમાં વર્ણિત મધુકૈટભવધ પ્રસંગનું આલોચનાત્મક રસદર્શન કરો. ૨૦

2 Appreciate critically the episode of મધુકૈટભવધ depicted 20
in the માર્કણ્ડેયપુરાણ.

અથવા/OR

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિષય પર વિસ્તૃત નોંધ લખો : ૨૦
- 2 Write a detailed notes on any two of the following : 20
- (૧) રક્તબીજવધપ્રસંગ્ગા।
- (૨) મહિષાસુરચરિતમ્।
- (૩) ચણ્ડ-મુણ્ડ-વધ-કથા।
- (૪) દેવીસ્તોત્રમ્।
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. ૨૦
- 3 Write critical notes on any two of the following : 20
- (૧) વરાહાવતારઃ।
- (૨) વિષ્ણુલક્ષ્મ્યાઃ વ્યાપકત્વમ્।
- (૩) વિષ્ણુપુરાણે ચતુર્વણ્યમ્।
- (૪) દુર્વાસાશાપપ્રસંગ્ગઃ।
- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બેનો અનુવાદ કરો અને વિગતવાર સમજાવો : ૧૦
- 4 (a) Translate any two of the following and explain 10
- elaborately :
- (૧) નિત્યં નૈમિત્તિકં કામ્યં ત્રિવિધં શ્રાદ્ધમુચ્યતે।
નિત્યં તાવત્પ્રવક્ષ્યામિ અર્ધ્યાવાહનવર્જિતમ્॥
- (૨) ન જાતુ કામઃ કામાનામુપભોગેન શામ્યતિ।
હવિષા કૃષ્ણવર્ત્સેવ ભૂય એવાભિવર્ધતે॥
- (૩) પુરાણં સર્વશાસ્ત્રાણાં પ્રથમં બ્રહ્મણા સ્મૃતમ્।
નિત્યં શબ્દમયં પુણ્યં શતકોટિ પ્રવિસ્તરમ્॥
- (૪) ગુણેભ્યઃ ક્ષોભમાણેભ્યસ્ત્રયો દેવા વિજજિરે।
એકા મૂર્તિસ્ત્રયો ભાગા બ્રહ્માવિષ્ણુમહેશ્વરાઃ॥

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પર વિસ્તૃત નોંધ લખો : ૧૦
- (b) Write a detailed note on any one of the following : 10
- (૧) મદનદ્વાદશીવ્રતમ્।
- (૨) ઇલોપાખ્યાનમ્।
- ૫ ‘મત્સ્યપુરાણ’ને આધારે ‘યયાતિચરિતમ્’નું વિસ્તૃત વર્ણન કરો. ૨૦
- 5 Write an essay on ‘યયાતિચરિતમ્’ with reference to Matsya-Puranam. 20
- અથવા/OR**
- ૫ ‘મત્સ્યપુરાણ’ મુજબ “સ્યમન્તકમણિ” કથાનું વર્ણન કરો. ૨૦
- 5 Describe story of “સ્યમન્તકમણિ” according to MatsyaPurana. 20
-